

Suvestinė redakcija nuo 2020-11-28

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [7-293](#), i. k. 1101100NUTA00000005

Nauja redakcija nuo 2020-11-28:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINIŲ BALANDINĖS, BAUŽAIČIŲ, GAIDŽIABALĖS SAMANYNĖS, KONSTANTINAVOS, RŪDGIRIŲ, SAMANIŲ, VELNIABALĖS TELMOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2010 m. sausio 12 d. Nr. 5

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnio 1 ir 5 dalimis, 23 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

1. Įsteigti valstybinius Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės samanyinės, Konstantinavos, Rūdgirių, Samanių, Velniabalės telmologinius draustinius.

2. Patvirtinti pridedamus:

- 2.1. valstybinio Balandinės telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.2. valstybinio Baužaičių telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.3. valstybinio Gaidžiabalės samanyinės telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.4. valstybinio Konstantinavos telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.5. valstybinio Rūdgirių telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.6. valstybinio Samanių telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.7. valstybinio Velniabalės telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.8. valstybinio Balandinės telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.9. valstybinio Baužaičių telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.10. valstybinio Gaidžiabalės samanyinės telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.11. valstybinio Konstantinavos telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.12. valstybinio Rūdgirių telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.13. valstybinio Samanių telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.14. valstybinio Velniabalės telmologinio draustinio nuostatus.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO BALANDINĖS TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Balandinės telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Balandinės telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkę, kurioje yra saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių – 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 91D0 *Pelkiniai miškai – ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. sudaryti sąlygas vietoje 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės atsikurti 7110 *Aktyvių aukštapelkių ar kitų tipų Europos Bendrijos svarbos natūralioms pelkių buveinėms;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7120 Degradavusių aukštapelkių ir (ar) jos vietoje atsikūrusias kitų tipų pelkių buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę;

9. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Žemaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

10.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vienaukščiai. Pastatų aukštis – iki 10 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO BAUŽAIČIŲ TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Baužaičių telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Baužaičių telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkę, kurioje yra saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių – 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9080 *Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 *Pelkiniai miškai, ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1. papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdyti ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę.

9. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Žemaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

10.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto. Pastatų aukštis – iki 10 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO GAIDŽIABALĖS SAMANYNĖS TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Gaidžiabalės samanyinės telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Gaidžiabalės samanyinės telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomų augalų, gyvūnų, grybų rūšis ir jų buveines, ypač Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines – 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 91D0 *Pelkiniai miškai, ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDymo YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdamas ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralią 7110 *Aktyvių aukštapelkių buveinę, jos plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klotą, terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę.

9. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO KONSTANTINAVOS TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Konstantinavos telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Konstantinavos telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomų augalų, gyvūnų, grybų rūšis ir jų buveines, ypač Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšis ir Europos Bendrijos svarbos natūralią buveinę – 7110 *Aktyvios aukštapelkės (žymėjimas (*)) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. sudaryti sąlygas vietoje 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės atsikurti 7110 *Aktyvių aukštapelkių ar kitų tipų Europos Bendrijos svarbos natūralioms pelkių buveinėms;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdyti ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 7120 Degradavusių aukštapelkių, jos vietoje atsikūrusias 7110 *Aktyvių aukštapelkių ir kitų tipų pelkių buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klotą, terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę.

9. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO RŪDGIRIŲ TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Rūdgirių telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Rūdgirių telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkės raistą ir joje randamas saugomų augalų, gyvūnų, grybų rūšis ir jų buveines ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę;

4.2. sudaryti sąlygas vietoje 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės atsikurti kitų tipų Europos Bendrijos svarbos natūralioms pelkių buveinėms;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į draustinio jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 7120 Degradavusių aukštapelkių ir (ar) jos vietoje atsikūrusias kitų tipų pelkių buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę.

9. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Suvalkijos (Sūduvos) etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 160 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 9 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį. Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai rusva, gelsva, geltona, žalsva, žalia. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalti medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO SAMANIŲ TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Samanių telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Samanių telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkės raistą, kuriame yra saugomų rūšių, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių –7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 91D0 *Pelkiniai miškai, 9010 *Vakarų taiga, ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų šių nuostatų 4.1 papunktyje, palankios apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę.

9. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 91D0 *Pelkinių miškų, 9010 *Vakarų taigos buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

10. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų šių nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško. Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

11.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m.

rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško);

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1307
redakcija)

VALSTYBINIO VELNIABALĖS TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Velniabalės telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Velniabalės telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą pelkinį kompleksą, kuriame yra saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių – 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 91D0 *Pelkiniai miškai, 9080 *Pelkėti lapuočių miškai, 9010 *Vakarų taiga, ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir buveinių, nurodytų šių nuostatų 4.1 papunktyje, palankios apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.2. vykdyti ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralią 3160 *Natūralių distrofinių ežerų buveinę, jos plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama įveisti invazines ir svetimžemes žuvis, vykdyti verslinę žvejybą.

9. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

9.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

9.2. išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį į pelkę.

10. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias 91D0 *Pelkinių miškų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų ir 9010 *Vakarų taigos buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išsariant vagas.

11. Be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte draustinyje esančioje buveinėje – 9010 *Vakarų taiga – taip pat draudžiama šalinti buveinėse susidarančią negyvą medieną, sodinti mišką išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose.

12. Saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų šių nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonės.

13. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

13.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

13.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

13.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

13.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

13.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

13.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

13.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

14. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 15 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

15. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

15.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

15.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Taip pat gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

15.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

16. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1307](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-27, i. k. 2020-25305

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. 5 „Dėl valstybinių Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės Samanynės, Konstantinos, Rūdgirių, Samanių, Velniabalės telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo